

VILLA FRISIA

Het verlangen naar vroeger. Dat bepaalde het leven en werk van het schildersechtpaar Christoffel en Kate Bisschop, vertegenwoordigers van een beweging met onbehagen tegen de laat 19^e-eeuwse industrialisatie. Geconfronteerd met de nieuwe wereld van zelloze massaproductie voelden zij zich meer aangetrokken tot meubels, keramiek en andere voorwerpen die al een heel leven lang hadden gehad en met liefde waren gemaakt. Het echtpaar was bekend en geliefd tijdens hun leven, maar raakte daarna in de vergetelheid.

Christoffel Bisschop (1828-1904) ontmoette in Londen de kunstschilderes en tekenares Kate Swift (1834-1928), die in Engeland al behoorlijk naam had gemaakt. Zij deelden hun hang naar het verleden, raakten stapelverliefd op elkaar, trouwden in 1869 en vestigden zich daarna in Den Haag. In 1881 kochten ze een vrijstaande villa in eclectische stijl aan de Van Stolkweg in Scheveningen, tot 1904 hun woonhuis-atelier. Maar het pand zelf vonden ze veel te eigentijds. Voor ze verhuisden lieten ze daarom alles verwijderen wat naar de moderne tijd verwees. Ze doopten het huis *Villa Frisia*, als verwijzing naar Christoffels geboorteplaats Leeuwarden en Friese achtergrond. In het gestripte huis lieten ze een historisch interieur plaatsen, compleet met oude wanden en haardpartijen.

Zij waren zeker niet de enige kunstenaars die bevlogen antiek verzamelden en hun huis nostalgisch inrichtten. Maar bij hen leek elke ruimte wel een museum. Nergens anders was de hang

*Villa Frisia, Van Stolkweg 13, ca. 1916
(foto Haagse Gemeentearchief)*

naar het verleden zo consequent en zo volledig doorgevoerd. Invloedrijke bezoekers en tijdschriften deelden hun ervaringen. Wat de roem van het echtpaar alleen maar vergrootte. Zij waren lid van het Haagse kunstenaarsgenootschap *Pulchri Studio*, gaven grote feesten en verkeerden in koninklijke kringen.

De taferelen die Christoffel en Kate in de intimiteit van hun huisatelier vastlegden, vonden overal hun weg. Met deelname aan tentoonstellingen in de wereldsteden Berlijn, Wenen, Londen en Parijs vestigden beiden hun reputatie als schilder van internationale allure. Dat deed Christoffel met onderwerpen die in zijn lange carrière bleven terugkeren, zoals lezende vrouwen, al dan niet bij een venster. De overeenkomsten met de oude 17e-eeuwse meesters waren zonneklaar. Keer op keer werd hij vergeleken met Rembrandt, Vermeer en Pieter de Hoogh. Kate hield als vrouwelijke schilder rekening met de conventies van haar tijd en kreeg de meeste waardering voor haar lieflijke

*Villa Frisia anno 2023
(foto Jan Bron Dik)*

voorstellingen, vaak met jonge vrouwen en kinderen.

Het Fries Museum in Leeuwarden laat iedereen het leven en werk van het vergeten kunstenaarsechtpaar Bisschop herontdekken in een prachtige tentoonstelling, met nagebouwde interieurgedeeltes van hun imposante *Villa Frisia*.

Nog tot 7 januari 2024 te zien.

[Jan Bron Dik](#)

*Huwelijksinzegening in de Oude Kerk op Scheveningen. Kate Swift, olieverf
(foto Jan Bron Dik)*